

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

23 oktober 2025

WETSONTWERP

**tot uitlegging van de artikelen 1, 3, 8, 10 en
13 van de wet van 3 mei 1880
op het parlementair onderzoek**

**Wetsvoorstel tot uitlegging van de artikelen 1, 3,
8, 10 en 13 van de wet van 3 mei 1880
op het parlementair onderzoek**

**Wetsvoorstel tot wijziging van de wet
van 3 mei 1880 op het parlementair onderzoek,
teneinde een wettelijk mechanisme in te voeren
voor de declassificatie van geheime gegevens**

Verslag

namens de commissie
voor Justitie
uitgebracht door
de heer **Pierre Jadoul**

Inhoud

Blz.

I. Procedure	3
II. Inleidende uiteenzettingen	3
III. Algemene bespreking	6
IV. Artikelsgewijze bespreking en stemmingen	14
V. Naamstemmingen	16

Zie:

Doc 56 0953/ (2024/2025):

- 001: Ontwerp overgezonden door de Senaat.
- 002: Amendement.

Zie ook:

- 004: Tekst aangenomen door de commissie.

Doc 56 0295/ (B.Z. 2024):

- 001: Wetsvoorstel van de heer De Roover.

Doc 56 0707/ (2024/2025):

- 001: Wetsvoorstel van de heer De Roover.
- 002: Advies van de Raad van State.
- 003 en 004: Amendementen.
- 005: Advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit.
- 006: Amendementen.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

23 octobre 2025

PROJET DE LOI

**interprétative des articles 1er, 3, 8, 10 et
13 de la loi du 3 mai 1880
sur les enquêtes parlementaires**

**Proposition de loi interprétative des articles 1er, 3,
8, 10 et 13 de la loi du 3 mai 1880
sur les enquêtes parlementaires**

**Proposition de loi modifiant la loi du 3 mai 1880
sur les enquêtes parlementaires,
en vue d’instaurer un mécanisme légal
de déclassification de données secrètes**

Rapport

fait au nom de la commission
de la Justice
par
M. Pierre Jadoul

Sommaire

Pages

I. Procédure	3
II. Exposés introductifs	3
III. Discussion générale	6
IV. Discussion des articles et votes	14
V. Votes nominatifs	16

Voir:

Doc 56 0953/ (2024/2025):

- 001: Projet transmis par le Sénat.
- 002: Amendement.

Voir aussi:

- 004: Texte adopté par la commission.

Doc 56 0295/ (S.E. 2024):

- 001: Proposition de loi de M. De Roover.

Doc 56 0707/ (2024/2025):

- 001: Proposition de loi de M. De Roover.
- 002: Avis du Conseil d’État.
- 003 et 004: Amendements.
- 005: Avis de l’Autorité de protection des données.
- 006: Amendements.

02295

**Samenstelling van de commissie op de datum van indiening van het verslag/
Composition de la commission à la date de dépôt du rapport**

Voorzitter/Président: Ismaël Nuino

A. — Vaste leden / Titulaires:

N-VA	Christoph D'Haese, Sophie De Wit, Kristien Van Vaerenbergh
VB	Marijke Dillen, Alexander Van Hoecke
MR	Philippe Goffin, Pierre Jadoul
PS	Khalil Aouasti, Pierre-Yves Dermagne
PVDA-PTB	Greet Daems, Julien Ribaud
Les Engagés	Ismaël Nuino, Aurore Tourneur
Vooruit	Alain Yzermans
cd&v	Steven Matheï
Ecolo-Groen	Stefaan Van Hecke
Open Vld	Katja Gabriëls

B. — Plaatsvervangers / Suppléants:

Jeroen Bergers, Maaïke De Vreese, Wim Van der Donckt, Charlotte Verkeyn
Katleen Bury, Werner Somers, Francesca Van Belleghem
Catherine Delcourt, Anthony Dufrane, Victoria Vandenberg
Caroline Désir, Lydia Mutyebele Ngoi, Patrick Prévot
Kemal Bilmez, Nabil Boukili, Kim De Witte
Serge Hilgsmann, Pierre Kompany, Marc Lejeune
Brent Meuleman, Axel Weydts
Leentje Grillaert, Els Van Hoof
Sarah Schlitz, Matti Vandemaele
Alexia Bertrand, Paul Van Tigchelt

N-VA	: Nieuw-Vlaamse Alliantie
VB	: Vlaams Belang
MR	: Mouvement Réformateur
PS	: Parti Socialiste
PVDA-PTB	: Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique
Les Engagés	: Les Engagés
Vooruit	: Vooruit
cd&v	: Christen-Democratisch en Vlaams
Ecolo-Groen	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
Open Vld	: Open Vlaamse liberalen en democraten
DéFI	: Démocrate Fédéraliste Indépendant
ONAFH/INDÉP	: Onafhankelijk-Indépendant

Afkorting bij de nummering van de publicaties:		Abréviations dans la numérotation des publications:	
DOC 56 0000/000	Parlementair document van de 56 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	DOC 56 0000/000	Document de la 56 ^e législature, suivi du numéro de base et numéro de suivi
QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA	Questions et Réponses écrites
CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag	CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral
CRABV	Beknopt Verslag	CRABV	Compte Rendu Analytique
CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toezpraken (met de bijlagen)	CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
PLEN	Plenum	PLEN	Séance plénière
COM	Commissievergadering	COM	Réunion de commission
MOT	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)	MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft dit door de Senaat overgezonden wetsontwerp DOC 56 0953/001 en het daaraan toegevoegde wetsvoorstel DOC 56 0295/001, alsook het wetsvoorstel DOC 56 0707/001 besproken tijdens haar vergadering van 15 oktober 2025.

I. — PROCEDURE

Door hun onderlinge verwevenheid heeft uw commissie beslist het wetsontwerp tot uitlegging van de artikelen 1, 3, 8, 10 en 13 van de wet van 3 mei 1880 op het parlementair onderzoek, DOC 56 0953/001, samen met het wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 3 mei 1880 op het parlementair onderzoek, teneinde een wetmatig mechanisme in te voeren voor de declassificatie van geheime gegevens, DOC 56 0707/001, te bespreken. Er wordt derhalve één enkel verslag opgesteld.

II. — INLEIDENDE UITEENZETTINGEN

A. Wetsontwerp tot uitlegging van de artikelen 1, 3, 8, 10 en 13 van de wet van 3 mei 1880 op het parlementair onderzoek, DOC 56 0953/001

De heer Peter De Roover, Kamervoorzitter, legt uit dat in het kader van het gerechtelijk onderzoek naar de moord op Patrice Lumumba de onderzoeksrechter de processen-verbaal van de getuigenissen afgelegd in de parlementaire onderzoekscommissie Lumumba bij het strafdossier wenste te voegen, waaronder bepaalde achter gesloten deuren afgelegde getuigenissen. De toenmalige Kamervoorzitster heeft dit geweigerd waarna de onderzoeksrechter deze stukken in beslag heeft genomen en de verzegeling ervan heeft gelast.

De Kamer heeft daarop juridische stappen ondernomen om de opheffing van het beslag te bekomen wat geleid heeft tot een procedure, eerst voor de kamer van inbeschuldigingstelling te Brussel en uiteindelijk voor het Hof van Cassatie. De kamer van inbeschuldigingstelling oordeelde dat de inbeslagneming niet moest worden opgeheven. Het Hof van Cassatie ging vervolgens niet in op de grond van de zaak.

Het daarop door de toenmalige Kamervoorzitster ingediende voorstel van interpretatieve wet werd tijdens de 55e legislatuur aangenomen door de commissie voor Justitie (DOC 55 3525/001 tot 007) maar kon doordat

MESDAMES, MESSIEURS,

Lors de sa réunion du 15 octobre 2025, votre commission a examiné ce projet de loi DOC 56 0953/001 transmis par le Sénat et la proposition de loi jointe DOC 56 0295/001, ainsi que la proposition de loi DOC 56 0707/001.

I. — PROCÉDURE

Votre commission a décidé d'examiner le projet de loi interprétative des articles 1er, 3, 8, 10 et 13 de la loi du 3 mai 1880 sur les enquêtes parlementaires (DOC 56 0953/001) conjointement avec la proposition de loi modifiant la loi du 3 mai 1880 sur les enquêtes parlementaires, en vue d'instaurer un mécanisme légal de déclassification de données secrètes (DOC 56 0707/001), dès lors que ces textes sont étroitement liés. En conséquence, un seul rapport sera établi.

II. — EXPOSÉS INTRODUCTIFS

A. Projet de loi interprétative des articles 1er, 3, 8, 10 et 13 de la loi du 3 mai 1880 sur les enquêtes parlementaires, DOC 56 0953/001

M. Peter De Roover, président de la Chambre, explique que, dans le cadre de l'instruction judiciaire menée au sujet de l'assassinat de Patrice Lumumba, le juge d'instruction souhaitait faire verser au dossier pénal les procès-verbaux des témoignages obtenus par la commission d'enquête parlementaire Lumumba, dont certains avaient été livrés à huis clos. La présidente de la Chambre en poste à l'époque avait refusé, le juge d'instruction décidant alors de procéder à la saisie de ces documents et d'ordonner leur mise sous scellés.

La Chambre a ensuite entrepris des démarches judiciaires en vue d'obtenir la levée de la saisie, ce qui a donné lieu à une procédure, tout d'abord, devant la chambre des mises en accusation de Bruxelles et, ensuite, devant la Cour de Cassation. La chambre des mises en accusation a jugé que la saisie ne devait pas être levée. La Cour de Cassation, quant à elle, n'a pas examiné le fond de l'affaire.

La commission de la Justice a ensuite adopté la proposition de loi interprétative déposée par la présidente de la Chambre de l'époque sous la 55e législature (DOC 55 3525/001 à 007) mais, comme l'avis du Conseil

nog een advies van de Raad van State werd gevraagd niet meer verder worden behandeld voor de ontbinding van de Kamer.

Het voorstel van interpretatieve wet, aangepast aan het advies ter zake van de Raad van State, werd daarom deze legislatuur opnieuw ingediend. Aangezien de Senaat tot 2014 ook over het recht van onderzoek beschikte en voor een interpretatieve wet terugwerkende kracht geldt, kan dit eveneens een weerslag hebben op de organisatie van de Senaat en betreft het voorstel bijgevolg een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet. In de Senaat werd daarom eenzelfde voorstel ingediend (eerst door voorzitter De Bue, later overgenomen door voorzitter Blondel). De tekst werd tijdens de plenaire vergadering van 20 juni 2025 uiteindelijk aangenomen en overgezonden naar de Kamer.

Het ter bespreking voorliggende wetsontwerp beoogt een oplossing te bieden voor de rechtsvraag of een rechter beslag kan leggen op de processen-verbaal van de getuigenverhoren gehouden tijdens de vergadering van een onderzoekscommissie die met gesloten deuren wordt gehouden of op de stukken die tijdens dergelijke vergaderingen worden overgelegd. De kamer van inbeschuldigingstelling te Brussel heeft immers beslist tot een andere interpretatie die niet strookt met de initiële wil van de wetgever.

De spreker herinnert eraan dat het aan een interpretatieve bepaling eigen is dat zij terugwerkt tot op de datum van inwerkingtreding van de door haar geïnterpreteerde wetsbepalingen. De artikelen 1, 3, 8, 10 en 13 van de wet van 3 mei 1880 op het parlementair onderzoek worden aldus uitgelegd dat geen enkel stuk of proces-verbaal dat betrekking heeft op een niet-openbare vergadering van een parlementaire onderzoekscommissie, door een rechter in beslag kan worden genomen, ingeval de commissie niet beslist zou hebben om de geheimhoudingsplicht op te heffen.

Aldus wordt betracht om het doel van het parlementair onderzoek veilig te stellen, zijnde het verzamelen van informatie en documentatie om met volledige kennis van zaken de verschillende functies uit te oefenen die aan de parlementsleden werden toegewezen door of krachtens de Grondwet. De Kamervoorzitter wijst ook op het belang van de geheimhouding voor de doeltreffendheid van het parlementair onderzoek: in het kader van het recht van onderzoek zijn vergaderingen met gesloten deuren immers bijzonder belangrijk met het oog op de waarheidsvinding – de belangrijkste doelstelling van parlementaire onderzoeken. Hierdoor kan gevoelige informatie worden verzameld waarover getuigen in een openbare zitting mogelijk terughoudend zouden zijn. Daarbij is het belangrijk dat deze getuigen vertrouwen

d'État avait été demandé, il n'a plus été possible de traiter cette proposition avant la dissolution de la Chambre.

Par conséquent, la proposition de loi interprétative, telle qu'adaptée à l'avis du Conseil d'État, a été redéposée sous la présente législature. Comme le Sénat disposait également, jusqu'en 2014, du droit d'instituer des enquêtes et que, pour une loi interprétative, un effet rétroactif s'applique, cette affaire peut avoir des répercussions sur l'organisation du Sénat et la proposition concerne par conséquent une matière visée à l'article 77 de la Constitution. Pour cette raison une même proposition a été déposée au Sénat (d'abord par la présidente De Bue, reprise ensuite par le président Blondel). Le texte a enfin été adopté lors de la séance plénière du 20 juin 2025 et transmis à la Chambre.

Le projet de loi à l'examen vise à apporter une réponse à la question de droit suivante: un juge peut-il saisir les procès-verbaux des auditions tenues au cours de la réunion d'une commission d'enquête à huis clos ou les documents produits lors de telles réunions? En effet, la chambre des mises en accusation de Bruxelles a décidé de suivre une interprétation qui ne correspond pas à la volonté initiale du législateur.

L'intervenant rappelle qu'une disposition interprétative a, par nature, un effet rétroactif à la date d'entrée en vigueur des dispositions légales qu'elle interprète. Les articles 1er, 3, 8, 10 et 13 de la loi du 3 mai 1880 sur les enquêtes parlementaires sont donc interprétés de telle façon qu'un juge ne peut saisir aucun document ni procès-verbal portant sur une réunion non publique d'une commission d'enquête parlementaire dans le cas où la commission n'aurait pas décidé de lever l'obligation de secret.

Il s'agit ainsi de garantir l'objectif de l'enquête parlementaire, à savoir la collecte d'informations et de documentation en vue de l'exercice, en pleine connaissance de cause, des différentes fonctions attribuées aux membres du Parlement par ou en vertu de la Constitution. Le président de la Chambre souligne aussi l'importance de la confidentialité pour l'efficacité de l'enquête parlementaire. En effet, dans le cadre du droit d'enquête du Parlement, les réunions à huis clos sont un instrument essentiel de recherche de la vérité, l'objectif principal des enquêtes parlementaires. Elles permettent d'obtenir des informations sensibles, que les témoins pourraient être moins enclins à révéler en séance publique. En outre, il est important que ces témoins aient confiance dans la discrétion des travaux de la commission. Le législateur a

hebben in de discretie van de werkzaamheden van de commissie. De wetgever heeft de vergaderingen met gesloten deuren dan ook gekoppeld aan een geheimhoudingsplicht, waarvan de schending strafbaar is. De aan de parlementaire onderzoekscommissie voorbehouden bevoegdheid om te beslissen over de geheimhoudingsplicht en de opheffing ervan, wordt met dit wetsontwerp verduidelijkt.

De Kamervoorzitter vestigt de aandacht van de leden voorts op het positief advies van de Raad van State alsook op de in de Senaat gehouden hoorzittingen met enkele professoren, staatsraad Koen Muylle en een onderzoeksrechter. De experts hebben de tekst positief onthaald. Enkel de onderzoeksrechter vreesde dat door het aannemen van de interpretatieve wet het werk van de onderzoeksrechters zou worden bemoeilijkt. Teneinde aan deze bezorgdheid tegemoet te komen werd daarom ook het wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 3 mei 1880 op het parlementair onderzoek, teneinde een wettelijk mechanisme in te voeren voor de declassificatie van geheime gegevens (DOC 56 0707/001) ingediend.

B. Wetsvoorstel tot uitlegging van de artikelen 1, 3, 8, 10 en 13 van de wet van 3 mei 1880 op het parlementair onderzoek, DOC 56 0295/001

De heer Peter De Roover, Kamervoorzitter, legt uit dat zijn wetsvoorstel identiek is aan het door de Senaat overgezonden wetsontwerp DOC 56 0953/001.

C. Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 3 mei 1880 op het parlementair onderzoek, teneinde een wettelijk mechanisme in te voeren voor de declassificatie van geheime gegevens, DOC 56 0707/001

De heer Peter De Roover, Kamervoorzitter, verduidelijkt dat dit wetsvoorstel beoogt te vermijden dat er een absolute onmogelijkheid is om getuigenissen verzameld door een onderzoekscommissie te gebruiken in een gerechtelijk onderzoek. Daarom wordt een declassificatiemechanisme ingesteld waarbij een evenwicht gezocht wordt tussen het recht op eerbiediging van het privéleven, het recht op informatie en de doeltreffendheid van het parlementaire onderzoek en ten slotte de mogelijkheid om mee te werken aan een gerechtelijk onderzoek. De mogelijkheid van declassificatie wordt opengesteld, maar met de nodige garanties dat dit weloverwogen gebeurt. Het principe is de geheimhouding gedurende vijftig jaar, te rekenen vanaf het eind van de onderzoekscommissie. Indien de onderzoekscommissie oordeelt dat een langere termijn nodig is, bijvoorbeeld om getuigen of hun naasten te beschermen, is een termijn van geheimhouding van hoogstens honderd jaar mogelijk. Tot die verlenging kan ook later beslist worden,

dès lors assorti les réunions à huis clos d'une obligation de secret, dont la violation est punissable. Le projet de loi à l'examen précise les contours de la compétence, réservée à la commission d'enquête parlementaire, de décider d'imposer et de lever l'obligation de secret.

Le président de la Chambre attire ensuite l'attention des membres sur l'avis positif rendu par le Conseil d'État, ainsi que sur les auditions par le Sénat de plusieurs professeurs, du conseiller d'État Koen Muylle et d'un juge d'instruction. Les experts ont accueilli positivement le texte. Seul le juge d'instruction a émis la crainte que la loi interprétative, si elle est adoptée, vienne compliquer le travail des juges d'instruction. C'est pour répondre à cette inquiétude qu'a également été déposée la proposition de loi modifiant la loi du 3 mai 1880 sur les enquêtes parlementaires, en vue d'instaurer un mécanisme légal de déclassification de données secrètes (DOC 56 0707/001).

B. Proposition de loi interprétative des articles 1er, 3, 8, 10 et 13 de la loi du 3 mai 1880 sur les enquêtes parlementaires, DOC 56 0295/001

M. Peter De Roover, président de la Chambre, explique que sa proposition de loi est identique au projet de loi transmis par le Sénat, DOC 56 0953/001.

C. Proposition de loi modifiant la loi du 3 mai 1880 sur les enquêtes parlementaires, en vue d'instaurer un mécanisme légal de déclassification de données secrètes, DOC 56 0707/001

M. Peter De Roover, président de la Chambre, précise que cette proposition de loi vise à éviter qu'il soit absolument impossible d'utiliser dans le cadre d'une instruction judiciaire les témoignages qui ont été recueillis par une commission d'enquête. C'est pourquoi un mécanisme de déclassification est instauré, visant à établir un équilibre entre le droit au respect de la vie privée, le droit à l'information, l'efficacité de l'enquête parlementaire et, enfin, la possibilité de coopérer à une instruction judiciaire. La déclassification est rendue possible, mais elle doit s'accompagner de toutes les garanties nécessaires afin que chaque décision soit prise de manière mûrement réfléchie. En principe, le secret est fixé à cinquante ans à compter de la fin des travaux de la commission d'enquête. Si la commission estime qu'un délai plus long est nécessaire, par exemple en vue de protéger les témoins ou leurs proches, un délai maximum de cent ans peut être appliqué. Cette prolongation peut également être décidée ultérieurement, soit

hetzij ambtshalve door de Kamer, hetzij op schriftelijk verzoek van een derde. Hiertoe wordt een nieuwe onderzoekscommissie opgericht. Daarnaast kan de termijn van geheimhouding ingekort worden op schriftelijk verzoek van een rechter om tegemoet te komen aan de behoeften van een lopend gerechtelijk onderzoek. Ook hier oordeelt een nieuwe onderzoekscommissie. Het ter bespreking voorliggende wetsvoorstel krijgt geen terugwerkende kracht en is dus enkel van toepassing op nieuwe onderzoekscommissies. Wie reeds getuigd heeft in het verleden, moet erop kunnen vertrouwen dat wat achter gesloten deuren werd gezegd, geheim blijft.

De keuze voor een nieuwe onderzoekscommissie volgt uit het feit dat de oude onderzoekscommissie niet meer bestaat. Daarnaast moet degene die oordeelt over het verzoek, inzage kunnen nemen in alle relevante documenten van de oude onderzoekscommissie.

De indiener verwijst voor het overige naar de schriftelijke toelichting van het wetsvoorstel (DOC 56 0707/001, blz. 3-7).

III. — ALGEMENE BESPREKING

Mevrouw Caroline Désir (PS) deelt mee dat haar fractie de ter bespreking voorliggende teksten die een evenwicht beogen tussen het recht van onderzoek van de Kamer, de fundamentele rechten en de gerechtelijke waarheidsvinding zal steunen.

Wat het wetsvoorstel DOC 56 0707/001 betreft, merkt de spreker evenwel op dat dit wetsvoorstel weliswaar de opheffing van het geheim mogelijk maakt voor toekomstige parlementaire onderzoekscommissies maar niet de mogelijkheid biedt om dit ook te doen ten aanzien van reeds afgesloten onderzoekscommissies, dit terwijl een aantal dossiers een gerechtelijk onderzoek zouden kunnen rechtvaardigen. Tijdens de hoorzittingen in de Senaat heeft staatsraad Koen Muylle evenwel aangegeven dat het wel degelijk mogelijk is om dit wetsvoorstel onmiddellijk van toepassing te maken op vroegere parlementaire onderzoekscommissies en dit voor zover niet wordt teruggekomen op de verworven rechten van de getuigen, hetgeen altijd het geval zal zijn als de betrokken onderzoekscommissie zich niet uitdrukkelijk heeft verbonden tot het handhaven van de geheimhouding. Haar amendement nr. 1 voorziet dan ook in die mogelijkheid (DOC 56 0707/006).

De heer Julien Ribaud (PVDA-PTB) stipt aan dat er goede redenen zijn om de ter bespreking voorliggende teksten te steunen. In gevoelige dossiers is het aspect

d'office par la Chambre, soit à la demande écrite d'un tiers. À cet effet, une nouvelle commission d'enquête est mise en place. Par ailleurs, la durée du secret peut être raccourcie sur demande écrite d'un juge afin de répondre aux besoins d'une instruction judiciaire en cours. Une nouvelle commission d'enquête est chargée de statuer dans ce cas également. La proposition de loi à l'examen n'a pas d'effet rétroactif et ne s'applique dès lors qu'aux nouvelles commissions d'enquête. Les personnes qui ont déjà témoigné dans le passé doivent pouvoir avoir la certitude que tout ce qu'elles ont déclaré à huis clos reste secret.

Le choix de constituer une nouvelle commission d'enquête s'explique par le fait que l'ancienne commission n'existe plus. En outre, l'instance chargée d'apprécier la demande doit pouvoir prendre connaissance de l'ensemble des documents pertinents de l'ancienne commission d'enquête.

Pour le surplus, l'auteur renvoie aux développements de la proposition de loi (DOC 56 0707/001, pp. 3-7).

III. — DISCUSSION GÉNÉRALE

Mme Caroline Désir (PS) annonce que son groupe soutiendra les textes à l'examen, qui visent à trouver un équilibre entre le droit d'enquête de la Chambre, les droits fondamentaux et la recherche de la vérité judiciaire.

L'intervenante relève cependant que la proposition de loi DOC 56 0707/001 permet certes la levée du secret pour les futures commissions d'enquête parlementaire, mais pas pour celles qui sont déjà clôturées, alors qu'un certain nombre de dossiers pourraient justifier l'ouverture d'une instruction judiciaire. Lors des auditions au Sénat, le conseiller d'État Koen Muylle avait pourtant précisé qu'il était bel et bien possible de rendre cette proposition de loi immédiatement applicable aux commissions d'enquête parlementaire antérieures, pour autant que les droits acquis des témoins soient préservés, ce qui sera toujours le cas si la commission d'enquête concernée ne s'est pas expressément engagée à conserver le secret. L'amendement n° 1 de l'intervenante prévoit dès lors cette possibilité (DOC 56 0707/006).

M. Julien Ribaud (PVDA-PTB) indique qu'il y a de bonnes raisons de soutenir les textes à l'examen. Dans les dossiers sensibles, la confidentialité est extrêmement

geheimhouding bijzonder belangrijk. Het is algemeen geweten dat sommigen niet voor een onderzoekscommissie willen getuigen zonder er zeker van te zijn dat hun getuigenissen onder de geheimhoudingsplicht vallen. De spreker denkt hier in het bijzonder aan het seksueel misbruik in de Kerk.

De vergaderingen met gesloten deuren zijn dan ook van groot belang om getuigen te beschermen en gerust te stellen. Maar aangezien ook de transparantie van het parlementaire werk moet worden gewaarborgd, dienen tezelfdertijd dergelijke besloten vergaderingen een uitzondering te blijven en niet de regel.

Een ander belangrijk aspect is het risico dat dit wetsontwerp de rechterlijke macht zou kunnen beperken door bepaalde informatie volledig ontoegankelijk te maken. Verwijzend naar de door de Kamervoorzitter gegeven achtergrond van dit wetsontwerp, meent het lid dat inmiddels duidelijk is geworden dat in het dossier Lumumba de Belgische Staat een zekere mate van verantwoordelijkheid draagt. Het aannemen van de ter bespreking voorliggende tekst, zonder enige nuance, komt volgens hem dan ook neer op het verhullen van die verantwoordelijkheid en het belemmeren van de gerechtelijke waarheidsvinding. Teneinde deze nuance aan te brengen, dient zijn fractie daarom amendement nr. 1 in (DOC 56 0953/002) dat moet zorgen voor een beter evenwicht tussen de vertrouwelijkheid en de transparantie en tussen het respect voor het parlementaire werk en het gerechtelijk onderzoek. Zijn amendement voorziet hiertoe ook in de nodige waarborgen.

Zijn fractie wil als verdediger ervan geenszins afbreuk doen aan het principe van de scheiding der machten maar tezelfdertijd moet er ook aandacht zijn voor de sociale rechtvaardigheid, transparantie, de historische waarheid en de strijd tegen machtsmisbruik door erover te waken dat justitie, onder strikte voorwaarden, toegang kan krijgen tot geheime documenten van parlementaire onderzoekscommissies. Hierbij wordt het recht op anonimiteit van de getuigen en de mogelijkheid om deze getuigenissen af te leggen achter gesloten deuren gegarandeerd.

De heer Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen) benadrukt het fundamentele karakter van het debat. Het wetsontwerp tot uitlegging DOC 56 0953/001 betonnet de geheimhouding bij parlementaire onderzoekscommissies. Het wetsvoorstel DOC 56 0707/001 maakt dan weer uitzonderingen op die geheimhouding mogelijk. Men mag niet onderschatten dat de geheimhouding van een getuigenis een essentiële voorwaarde kan zijn om een getuige te overtuigen informatie mee te delen, bijvoorbeeld omdat zij niet willen dat anderen weten welke namen zij vermeld hebben of welke feiten zij hebben

importante. Tout le monde sait que certaines personnes refuseraient de témoigner devant une commission d'enquête si elles n'avaient pas la certitude que leur témoignage restera confidentiel. L'intervenant songe en particulier au dossier des abus sexuels commis au sein de l'Église.

Par conséquent, les réunions à huis clos sont essentielles pour protéger les témoins et les rassurer. Néanmoins, dès lors que la transparence du travail parlementaire doit également être garantie, ces réunions à huis clos doivent rester l'exception et ne pas devenir la règle.

Par ailleurs, il importe aussi de prendre en compte le risque que ce projet de loi puisse limiter le pouvoir judiciaire en rendant certaines informations totalement inaccessibles. Le président de la Chambre a expliqué la genèse du projet de loi. L'intervenant estime qu'il est clair aujourd'hui que l'État belge porte une part de responsabilité dans le dossier Lumumba. Selon lui, adopter le texte à l'examen sans aucune nuance reviendrait à dissimuler cette responsabilité et à entraver la recherche de la vérité judiciaire. Afin d'apporter cette nuance, le groupe de l'intervenant présente l'amendement n° 1 (DOC 56 0953/002), qui tend à trouver un meilleur équilibre entre la confidentialité et la transparence, et entre le respect du travail parlementaire et celui de l'instruction judiciaire. Cet amendement prévoit aussi les garanties nécessaires à cet effet.

Le groupe de l'intervenant soutient le principe de la séparation des pouvoirs, qu'il n'entend absolument pas remettre en cause. Néanmoins, au nom de la justice sociale, de la transparence, de la vérité historique et de la lutte contre les abus de pouvoir, il faut aussi veiller à ce que la Justice puisse, dans des conditions strictes, avoir accès à des documents confidentiels des commissions d'enquête parlementaire – le droit des témoins à l'anonymat et la possibilité de témoigner à huis clos devant également être garantis en la matière.

M. Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen) souligne que ce débat est fondamental. Le projet de loi interprétative DOC 56 0953/001 renforce le secret des commissions d'enquête parlementaires. La proposition de loi DOC 56 0707/001 prévoit quant à elle des exceptions à ce secret. Il ne faut pas sous-estimer l'importance de la confidentialité du témoignage, qui peut être une condition essentielle à la divulgation d'informations par l'intéressé, par exemple s'il ne souhaite pas qu'autrui soit informé des noms mentionnés ou des faits exposés. Le Parlement doit pouvoir garantir la confidentialité des

uiteengezet. Het Parlement moet kunnen garanderen dat deze getuigenis vertrouwelijk moet kunnen blijven, maar dat kan niet meer indien men het wetsvoorstel DOC 56 0707/001 aanneemt. De grotere terughoudendheid van getuigen zal de slagkracht van parlementaire onderzoekscommissies ondergraven. Tezelfdertijd begrijpt het lid de bekommernissen van justitie waar de waarheidsvinding belemmerd kan worden als essentiële informatie niet kan worden verkregen. Een goede balans vinden tussen deze belangen is niet eenvoudig.

Een lopende onderzoekscommissie heeft overigens ook de mogelijkheid om zelf informatie aan justitie door te geven. De parlementaire onderzoekscommissie belast met het onderzoek naar de aanpak van seksueel misbruik, in de Kerk en daarbuiten, met inbegrip van de gerechtelijke behandeling, en de gevolgen op vandaag voor slachtoffers en samenleving (DOC 55 3617) heeft in de loop van haar werkzaamheden aangifte gedaan van toen lopende misdrijven met mededeling van een getuigenis gedaan voor haar. De onderzoeksrechter zou in een dergelijk geval getuigenissen van overleden personen kunnen opvragen bij het Parlement.

De heer Van Hecke verklaart zich dan ook akkoord met het wetsontwerp tot uitlegging DOC 56 0953/001 maar vindt verdere reflectie nodig met betrekking tot het wetsvoorstel DOC 56 0707/001.

De heer Paul Van Tigchelt (Open Vld) stelt vast dat de ter bespreking voorliggende teksten fundamenteel zijn, daar ze betrekking hebben op een volwassen relatie tussen wetgevende en rechterlijke macht. Het klopt dat getuigen vertrouwen hebben op de geheimhouding door het Parlement en dat er systemen zijn om eventuele ter kennis gekomen misdrijven te melden aan het openbaar ministerie.

De heer Van Tigchelt heeft wel ernstige bezwaren tegen amendement nr. 1 van de heer Ribaudou op het wetsontwerp tot uitlegging DOC 56 0953/001 (DOC 56 0953/002). De heer Ribaudou stelt voor toe te laten dat een “onafhankelijke rechter” toestemming kan geven om vertrouwelijke informatie van een onderzoekscommissie vrij te geven. In België zijn alle rechters onafhankelijk, zodat de “onafhankelijke rechter” een pleonasme is – tenzij de heer Ribaudou de onafhankelijkheid op minder conventionele wijze definieert. Ook is onduidelijk welke rechter toestemming kan geven. Het amendement komt overigens neer op het uithollen van het wetsontwerp tot uitlegging want het herstelt de *status quo*. Daarnaast pretendeert het amendement om het vertrouwelijk karakter van de niet relevante informatie te beschermen, maar aangezien niet duidelijk is wie dit zal controleren, is dit een slag in het water.

témoignages de cette nature, confidentialité qui ne sera plus garantie si la proposition de loi DOC 56 0707/001 est adoptée. Une plus grande réticence de la part des témoins amoindrirait l'efficacité des commissions d'enquête parlementaires. Le membre comprend cependant les préoccupations des acteurs de la justice, qui craignent que la recherche de la vérité puisse être entravée s'ils ne peuvent pas obtenir des informations essentielles. Il n'est pas simple de trouver un juste équilibre entre ces intérêts.

Les commissions d'enquête, lorsqu'elles sont en cours, peuvent d'ailleurs transmettre elles-mêmes des informations à la justice. Au cours de ses travaux, la commission d'enquête parlementaire chargée d'enquêter sur le traitement des abus sexuels commis au sein et en dehors de l'Église, y compris sur leur traitement judiciaire, et sur leurs conséquences actuelles pour les victimes et pour la société (DOC 55 3617) a signalé des infractions qui étaient en train d'être commises en communiquant un témoignage recueilli devant elle. Le juge d'instruction pourrait, en pareil cas, demander au Parlement de lui communiquer les témoignages livrés par des personnes décédées.

M. Van Hecke se déclare dès lors favorable au projet de loi interprétative DOC 56 0953/001, mais estime qu'une réflexion plus approfondie demeure nécessaire en ce qui concerne la proposition de loi DOC 56 0707/001.

M. Paul Van Tigchelt (Open Vld) estime que les textes à l'examen sont fondamentaux, car ils ont trait à la maturité des relations entre le pouvoir législatif et le pouvoir judiciaire. Il est vrai que les témoins comptent sur la confidentialité garantie par le Parlement et qu'il existe des mécanismes qui permettent de signaler au ministère public les infractions éventuellement portées à sa connaissance.

M. Van Tigchelt émet toutefois de sérieuses réserves au sujet de l'amendement n° 1 de M. Ribaudou au projet de loi interprétative DOC 56 0953/001 (DOC 56 0953/002). M. Ribaudou propose qu'un “juge indépendant” puisse autoriser la divulgation de certaines informations confidentielles dont dispose une commission d'enquête. En Belgique, tous les juges étant indépendants, l'expression “juge indépendant” est un pléonasme, à moins que M. Ribaudou ne définisse l'indépendance d'une manière moins conventionnelle. Il n'apparaît pas non plus clairement quel juge pourrait accorder cette autorisation. L'amendement revient d'ailleurs à éviter le projet de loi interprétative en ce qu'il rétablirait le *statu quo*. En outre, l'amendement prétend protéger le caractère confidentiel des informations non pertinentes mais, dès lors qu'il ne précise pas qui exercerait un contrôle à cet égard, il serait inefficace.

De heer Alain Yzermans (Vooruit) drukt de steun van de Vooruit-fractie voor de ter bespreking voorliggende teksten uit. Getuigen moeten kunnen vertrouwen op de geheimhouding van hun getuigenis.

De heer Julien Ribaud (PVDA-PTB) wenst te antwoorden op de opmerkingen van de heer Van Tigchelt. Hij benadrukt dat de PVDA-PTB geen partij is die de rechterlijke macht te pas en te onpas bekritiseert wanneer deze uitspraken doet die haar niet geheel bevallen. De vereiste van een “onafhankelijke rechter” beoogt geenszins in twijfel te trekken dat Belgische rechters onafhankelijk zijn, maar strekt er toe de beslissing over de vrijgave van stukken te laten nemen door een rechter die niet betrokken is bij het gerechtelijk onderzoek waarvoor deze stukken zouden dienen. De bewoordingen van het amendement en van de verantwoording hebben dit misschien onvoldoende duidelijk gemaakt.

De heer Pierre Jadoul (MR) verklaart dat de MR-fractie zich achter de ter bespreking voorliggende teksten schaart.

De heer Peter De Roover, Kamervoorzitter, benadrukt dat geen amalgaam van het wetsontwerp tot uitlegging DOC 56 0953/001 en het wetsvoorstel DOC 56 0707/001 gemaakt mag worden. Het wetsontwerp tot uitlegging zet een problematische onduidelijkheid recht door de authentieke interpretatie van de wet van 3 mei 1880 te geven.

Het wetsvoorstel DOC 56 0707/001 beoogt te vermijden dat er een absolute onmogelijkheid is om getuigenissen verzameld door een onderzoekscommissie te gebruiken in een gerechtelijk onderzoek, zoals uiteengezet in de inleidende uiteenzetting.

Het advies van de Raad van State op het wetsvoorstel DOC 56 0707/001 werd verwerkt in de amendementen nrs. 1 tot 3 (DOC 56 0707/003), dat van de Gegevensbeschermingsautoriteit in de amendementen nrs. 4 tot 6 (DOC 56 0707/004). Amendement nr. 3 wordt ingetrokken aangezien amendement nr. 6 verder gaande wijzigingen aan hetzelfde voorgestelde artikel beoogt. De aanbevelingen van de Gegevensbeschermingsautoriteit werden niet allemaal gevolgd omdat ze buiten het bestek vallen van het ter bespreking voorliggende wetsvoorstel. Te denken valt aan de opmerkingen inzake de openbaarheid van bestuur. Ook de opmerking dat getuigen tijdig moeten worden ingelicht over de mogelijkheid om achter gesloten deuren te getuigen, is weliswaar nuttig maar moet niet in een expliciete regel opgenomen worden. Het doel van de parlementaire onderzoeken, dat de

M. Alain Yzermans (Vooruit) exprime le soutien du groupe Vooruit aux textes à l'examen. Les témoins doivent pouvoir compter sur le fait que leur témoignage restera couvert par le secret.

M. Julien Ribaud (PVDA-PTB) souhaite répondre aux observations de M. Van Tigchelt. L'intervenant souligne que le PVDA-PTB n'est pas un parti qui critique à tort et à travers le pouvoir judiciaire lorsque celui-ci rend des décisions qui ne lui plaisent pas entièrement. L'exigence d'un “juge indépendant” ne vise en aucun cas à mettre en doute le fait que les juges belges sont indépendants, mais bien à faire en sorte que la décision de divulguer des pièces soit prise par un juge qui ne participe pas à l'instruction judiciaire dans laquelle ces pièces seraient utilisées. La formulation de l'amendement et de sa justification n'était peut-être pas suffisamment claire.

M. Pierre Jadoul (MR) déclare que le groupe MR soutient les textes à l'examen.

M. Peter De Roover, président de la Chambre, souligne qu'il ne faut pas faire l'amalgame entre le projet de loi interprétative DOC 56 0953/001 et la proposition de loi DOC 56 0707/001. Le projet de loi interprétative lève une ambiguïté problématique en fournissant l'interprétation authentique de la loi du 3 mai 1880.

La proposition de loi DOC 56 0707/001 vise à éviter qu'il soit absolument impossible d'utiliser des témoignages recueillis par une commission d'enquête dans le cadre d'une instruction judiciaire, comme expliqué dans l'exposé introductif.

L'avis du Conseil d'État sur la proposition de loi DOC 56 0707/001 a été intégré dans les amendements n°s 1 à 3 (DOC 56 0707/003), et celui de l'Autorité de protection des données, dans les amendements n°s 4 à 6 (DOC 56 0707/004). L'amendement n° 3 est retiré, car l'amendement n° 6 tend à apporter des modifications plus importantes au même article proposé. Les recommandations de l'Autorité de protection des données n'ont pas toutes été suivies, car elles dépassent le cadre de la proposition de loi à l'examen. On peut citer, à titre d'exemple, les remarques relatives à la publicité de l'administration. De même, l'observation selon laquelle les témoins doivent être informés en temps utile de la possibilité de témoigner à huis clos, bien qu'utile, ne doit pas être reprise dans une règle explicite. L'objectif des enquêtes parlementaires, que l'Autorité de protection des données souhaite voir clarifié, découle déjà de

Gegevensbeschermingsautoriteit verduidelijkt wil zien, volgt reeds uit artikel 56 van de Grondwet dat overigens niet voor herziening vatbaar is verklaard.

De heer Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen) herhaalt zijn bezorgdheid over het effect op mogelijke getuigen voor een onderzoekscommissie. De nieuwe onderzoekscommissie kan vijf of vijftien of nog meer jaar na de oude onderzoekscommissie samengeroepen worden. De kans groeit dat met het verstrijken van de tijd er geen enkel parlamentslid meer is dat in de oude onderzoekscommissie heeft gezeteld. Dat leidt ertoe dat de gevoeligheden van getuigen misschien niet meer onderkend worden, ook al doen de leden van de nieuwe onderzoekscommissie alle mogelijke inspanningen om zich goed te informeren. Welke impact gaat dit hebben op getuigen? De getuigen rekenen erop dat hun getuigenis vertrouwelijk blijft, wat het ter bespreking voorliggende wetsvoorstel ondergraaft. Hoe gaan de getuigen geïnformeerd worden? Gaat men hen wijzen op de mogelijkheid van declassificatie en zo ja, hoe? Gaan getuigen niet meer terughoudend worden? Dat dreigt de slagkracht van onderzoekscommissies te ondergraven, wat voor de spreker grote bezorgdheid opwekt.

De heer Peter De Roover, Kamervoorzitter, begrijpt de bezorgdheden van de heer Van Hecke. Het gaat om het vinden van een juiste balans tussen de in het geding zijnde belangen. Maar de enige manier om de bezorgdheid volledig weg te nemen, is zich beperken tot het ook ter bespreking voorliggende wetsontwerp tot uitlegging en het wetsvoorstel niet aan te nemen. Zo wordt de geheimhouding absoluut. Maar dan dreigt wezenlijke informatie voor rechtsvinding en waarheidsvinding voor altijd onttrokken te zijn aan gerechtelijke onderzoeken, zoals de onderzoeksrechters vrezen. Daarom wordt een evenwichtig compromis gezocht: informatie kan worden vrijgegeven, maar slechts wanneer voldoende personen overtuigd zijn geworden van de wenselijkheid van vrijgave. De oproepingen aan getuigen moeten hen hiervan informeren. Die getuigen zullen dus erop moeten vertrouwen dat zowel de huidige als de nieuwe onderzoekscommissie de vertrouwelijkheid van hun informatie zullen behouden.

Hierbij moet benadrukt worden dat de vraag om een verkorting van de geheimhoudingstermijn enkel kan uitgaan van een rechter in het kader van een gerechtelijk onderzoek. Loutere nieuwsgierigheid volstaat niet. De spreker acht het ter bespreking voorliggende wetsvoorstel een goede afweging van de in het geding zijnde belangen.

De heer Paul Van Tigchelt (Open Vld) merkt op dat de opheffing van de geheimhouding enkel van toepassing is wanneer de getuige overleden is. Dat was een

l'article 56 de la Constitution, qui n'a d'ailleurs pas été déclaré ouvert à révision.

M. Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen) réitère ses inquiétudes quant à l'impact sur de potentiels témoins appelés devant une commission d'enquête. La nouvelle commission d'enquête peut être convoquée cinq ou quinze ans, voire même plus, après la première. Avec le temps s'accroît le risque qu'il ne reste plus aucun député ayant siégé dans cette ancienne commission. Cela pourrait conduire à une méconnaissance de la sensibilité des témoins, même si les membres de la nouvelle commission d'enquête feront tout leur possible pour s'informer correctement. Quel en sera l'impact sur les témoins? Les témoins comptent sur le fait que leur témoignage restera confidentiel, ce que la proposition de loi à l'examen compromet. Comment les témoins seront-ils informés? Attirera-t-on leur attention sur la possibilité d'une déclassification et, dans l'affirmative, comment? Les témoins ne deviendront-ils pas plus réticents? Cette mesure risque de compromettre l'efficacité des commissions d'enquête, ce qui préoccupe fortement l'intervenant.

M. Peter De Roover, président de la Chambre, comprend les préoccupations de M. Van Hecke. Il s'agit de trouver le juste équilibre entre les intérêts en jeu. Cependant, la seule façon de dissiper complètement ces inquiétudes est de se limiter au projet de loi interprétative, également à l'examen, et de ne pas adopter la proposition de loi. Le secret deviendrait ainsi absolu. Mais cela risquerait de priver à jamais les instructions judiciaires d'informations essentielles à la manifestation de la vérité (judiciaire), comme le craignent les juges d'instruction. C'est pourquoi l'intervenant a recherché un compromis équilibré: les informations peuvent être divulguées, mais uniquement lorsqu'un nombre suffisant de personnes auront été convaincues de l'opportunité de cette divulgation. Les convocations des témoins doivent les en informer. Ces témoins devront donc se fier au fait que tant la commission d'enquête actuelle que la nouvelle préserveront la confidentialité de leurs informations.

À cet égard, il convient de souligner que la demande de réduction du délai de confidentialité ne peut émaner que d'un juge dans le cadre d'une instruction judiciaire. La simple curiosité ne suffit pas. L'intervenant estime que la proposition de loi à l'examen constitue un bon compromis entre les intérêts en jeu.

M. Paul Van Tigchelt (Open Vld) fait observer que la levée du secret ne s'applique que lorsque le témoin est décédé. Ce point est rassurant. En outre, dans un

geruststelling. Daarnaast is het in een democratische rechtsstaat wenselijk dat belangrijke informatie niet ten eeuwigen dage begraven wordt.

De heer Peter De Roover, Kamervoorzitter, bevestigt dat enkel de getuigenissen van overleden getuigen voor vrijgave in aanmerking komen. Dit is ingegeven door het feit dat de kamer van inbeschuldigingstelling deze lijn had gevolgd in de zaak die aanleiding heeft gegeven tot het wetsontwerp DOC 56 0953/001.

De heer Christoph D'Haese (N-VA) sluit zich aan bij de tussenkomst van de Kamervoorzitter. Het is belangrijk om de evenwichten te bewaren. Het respect van het beroepsgeheim en van het recht op een eerlijk geding in combinatie met de grendels die uit het ter bespreking voorliggende wetsvoorstel blijken, zorgen voor een evenwicht tussen de rechterlijke en de uitvoerende macht. Dit is een delicate oefening. Hierbij moet de informatiepositie van het Parlement bewaakt worden. Parlementaire onderzoekscommissies moeten maximale toegang hebben tot informatie, waarbij er aansporingen nodig zijn voor getuigen die een zwijgrecht hebben, om alsnog te spreken. Zowel een onderzoekscommissie als een onderzoeksrechter gaan op zoek naar de waarheid. Het ter bespreking voorliggende wetsvoorstel lijkt goede evenwichten te vinden.

De heer Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen) herinnert eraan dat sommige onderzoekscommissies zeer zware criminaliteit of terroristische aanslagen betreffen, waarbij dus zeer gevaarlijke personen betrokken kunnen zijn. Een getuige kan namen van dergelijke personen vermeld hebben in zijn getuigenis. Indien die getuigenis vervolgens in een strafdossier belandt en daar ingezien wordt, riskeert de identiteit van de getuige bekend te worden. Hij is weliswaar al overleden, maar kan bijvoorbeeld kinderen hebben die wel aan wraak blootgesteld zijn. Er kan dus nood zijn aan een statuut vergelijkbaar aan dat van de anonieme of beschermde getuige in het strafrecht, dat de overhandiging van belangrijke informatie mogelijk maakt zonder dat bekend zal worden wie die gegeven heeft. Het is immers problematisch dat getuigen voor een onderzoekscommissie die bescherming niet hebben, terwijl ze die wel zouden hebben indien ze in rechte hadden getuigd. Moet hiervoor niets voorzien worden?

Mevrouw Caroline Désir (PS) verduidelijkt, in antwoord op de heer De Roover, dat haar amendement nr. 6 (DOC 0707/006) geen vrijbrief is voor het vrijgeven van om het even welke informatie van niet meer bestaande onderzoekscommissies. Het amendement blijft beperkt tot de gevallen waar de onderzoekscommissie zich niet

État de droit démocratique, il est souhaitable que certaines informations capitales ne soient pas enterrées définitivement.

M. Peter De Roover, président de la Chambre, confirme que seuls les témoignages des témoins décédés pourront être divulgués. Ce choix est motivé par le fait que la chambre des mises en accusation a suivi ce raisonnement dans l'affaire ayant donné lieu au projet de loi DOC 56 0953/001.

M. Christoph D'Haese (N-VA) souscrit à l'intervention du président de la Chambre. Il importe de préserver les équilibres. Le respect du secret professionnel et du droit à un procès équitable, conjugué aux garde-fous prévus dans la proposition de loi à l'examen, permettra d'assurer un équilibre entre le pouvoir judiciaire et le pouvoir exécutif. Il s'agira d'un exercice délicat. À cet égard, il convient de veiller à la position d'information du Parlement. Les commissions d'enquête parlementaires doivent bénéficier d'un accès maximal à l'information, et il convient d'encourager les témoins qui ont le droit de garder le silence à néanmoins parler. Comme le juge d'instruction, toute commission d'enquête cherche à établir la vérité. La proposition de loi à l'examen semble établir de bons équilibres.

M. Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen) rappelle que certaines commissions d'enquête traitent de crimes très graves ou d'attentats terroristes dans lesquels des personnes très dangereuses peuvent donc être impliquées. Un témoin pourrait avoir mentionné les noms de ces personnes dans son témoignage. Si ce témoignage figure ensuite dans un dossier pénal où il peut être consulté, l'identité du témoin risque d'être révélée. Il est vrai que celui-ci sera déjà décédé, mais il pourrait par exemple avoir des enfants qui seraient alors exposés à des représailles. Il pourrait donc s'indiquer de prévoir un statut similaire au statut des témoins anonymes ou protégés prévu par le droit pénal, qui permet de transmettre des informations importantes sans que l'identité de la personne qui les a fournies soit révélée. Il est en effet problématique que les témoins qui se présentent devant une commission d'enquête ne bénéficient pas de cette protection, alors qu'ils en bénéficieraient s'ils avaient témoigné devant un tribunal. Ne faudrait-il pas prévoir une disposition à cet effet?

En réponse à M. De Roover, Mme Caroline Désir (PS) précise que son amendement n° 6 (DOC 0707/006) ne constitue pas un blanc-seing pour la divulgation de toute information provenant de commissions d'enquête qui n'existent plus. Son amendement se limite aux cas où la commission d'enquête ne s'est pas expressément

uitdrukkelijk heeft verbonden om het geheim te bewaren. Zo wordt niet geraakt aan verworven rechten.

De heer Peter De Roover, Kamervoorzitter, begrijpt de bekommernis met betrekking tot de mogelijk bedreigde getuige. Er zijn diverse garanties ingebouwd in het ter bespreking voorliggende wetsvoorstel. De informatie-vraag moet komen van een rechter, er komt een nieuwe onderzoekscommissie en het betreft enkel getuigenissen van overleden personen. Eventuele bijkomende garanties zijn niet uitgesloten voor de spreker. De vraag rijst ook of een onderzoeksrechter geen bescherming kan geven aan indirecte getuigen, zoals hij kan voor directe getuigen.

De heer Paul Van Tigchelt (Open Vld) stipt aan dat justitie beschermingsmiddelen heeft wanneer een getuige of zijn nabestaanden bedreigd worden, zoals de Getuigenbeschermingscommissie. Er kan van uitgegaan worden dat justitie deze middelen zal gebruiken wanneer nodig. Is een regeling in de wet van 3 mei 1880 dan nog noodzakelijk?

De heer Alain Yzermans (Vooruit) acht een betere bescherming van indirecte getuigen wenselijk. Zo kan men de legitieme vraag tot informatie van de rechterlijke macht inwilligen zonder de anonimiteit op te heffen. Het moet vermeden worden dat de openbaarheid van vertrouwelijke getuigenissen de regel wordt. Een goed evenwicht moet gezocht worden.

De heer Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen) benadrukt dat onderzoekscommissies meestal over erg gevoelige onderwerpen gaan – het gaat niet om een misstap van een kaartclub. Het gaat vaak om criminele of terroristische netwerken. De nieuwe onderzoekscommissie zou voorwaarden kunnen opleggen die de getuige beschermen, bijvoorbeeld het verwijderen van identificerende informatie, maar de grondslag hiervan is voornamelijk beperkt tot uitspraken in de wetsvoorbereiding. Het valt ook te vrezen dat getuigen voor komende onderzoekscommissies meer terughoudend gaan zijn omdat ze weten dat hun zelfs vertrouwelijke getuigenis overhandigd kan worden aan justitie. Het is dus nodig om voldoende garanties te geven.

De heer Peter De Roover, Kamervoorzitter, ziet reeds belangrijke garanties voor de getuigen: zowel de nieuwe onderzoekscommissie als de onderzoeksrechter zullen geoordeeld hebben dat een overhandiging wenselijk is, zonder te vergeten dat de getuige reeds overleden moet zijn. De nieuwe onderzoekscommissie kan ook voorwaarden stellen, zoals blijkt uit de wetsvoorbereiding. De kans dat de betrokkene geschaad wordt, lijkt dus

engagée à respecter le secret. Il ne sera dès lors pas porté atteinte aux droits acquis.

M. Peter De Roover, président de la Chambre, comprend les préoccupations relatives aux témoins susceptibles d'être menacés. Plusieurs garanties sont prévues dans la proposition de loi à l'examen. La demande d'informations devra émaner d'un juge, une nouvelle commission d'enquête sera mise en place et seuls les témoignages de personnes décédées seront concernés. L'intervenant n'exclut pas la possibilité d'ajouter des garanties additionnelles. La question se pose aussi de savoir si un juge d'instruction ne pourrait pas protéger les témoins indirects, comme il peut le faire pour des témoins directs.

M. Paul Van Tigchelt (Open Vld) souligne que la justice dispose de mécanismes de protection des témoins ou de leurs proches s'ils sont menacés. Il cite l'exemple de la Commission de protection des témoins. On peut supposer que la justice aura recours à ces moyens si nécessaire. Faut-il dès lors aussi prévoir une disposition dans la loi du 3 mai 1880?

M. Alain Yzermans (Vooruit) estime qu'il est souhaitable d'assurer une meilleure protection des témoins indirects. Cette mesure permettrait de répondre à la demande légitime d'informations du pouvoir judiciaire sans mettre fin à l'anonymat. Il faut éviter que la publicité des témoignages confidentiels devienne la règle et il convient de trouver un juste équilibre.

M. Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen) souligne que les commissions d'enquête portent généralement sur des sujets très sensibles et non sur des événements mineurs tels qu'un faux pas sans importance. Il s'agit souvent de réseaux criminels ou terroristes. La nouvelle commission d'enquête pourrait imposer des conditions visant à protéger les témoins, par exemple la suppression des informations identifiantes, mais le fondement à cet effet se limite à des déclarations au cours des travaux préparatoires de la loi. On peut également craindre que les témoins se montrent plus réticents lors des futures commissions d'enquête, sachant que même leurs témoignages confidentiels pourront être transmis à la justice. Il conviendra donc de leur fournir des garanties suffisantes.

M. Peter De Roover, président de la Chambre, estime que des garanties importantes sont déjà prévues pour les témoins: tant la nouvelle commission d'enquête que le juge d'instruction se seront prononcés en faveur de la transmission du témoignage, sans oublier que le témoin devra déjà être décédé. La nouvelle commission d'enquête pourra également fixer des conditions, selon ce qu'indiquent les travaux préparatoires de la loi. Le

miniem. Voor zover er ooit problemen zouden rijzen, zou dan een nieuw wetgevend optreden geboden kunnen zijn.

De heer Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen) werpt op dat de onderzoeksrechter mogelijk niet verplicht is om de voorwaarden gesteld door de nieuwe onderzoekscommissie te aanvaarden of dat hij de eventueel gestelde voorwaarden naast zich neer kan leggen, bij ontstentenis aan een wettelijke basis. Het lijkt beter om voorzienbare problemen reeds nu te ontmijnen.

Het ter bespreking voorliggende wetsvoorstel maakt nu een binaire keuze mogelijk: vrijgave of geen vrijgave. Zou het niet beter zijn om nog een derde optie te geven, namelijk vrijgave onder voorwaarden bepaald door de commissie?

De heer Paul Van Tigchelt (Open Vld) stipt aan dat de verjaring en de redelijke termijn het onwaarschijnlijk maken dat er veel problemen zullen rijzen. De eenheid van opzet verdwijnt overigens in het nieuwe Strafwetboek. Mocht het nieuwe Strafwetboek van toepassing zijn geweest in de tijd van de Bende van Nijvel, zouden haar misdaden al lang verjaard zijn. Actieve onderzoeken lijken dus onwaarschijnlijk. Niettemin ziet het lid geen graten in het voorstel van de heer Van Hecke.

De heer Peter De Roover, Kamervoorzitter, verklaart zich bereid om de nieuwe onderzoekscommissie de bevoegdheid te geven om de door een rechter gevraagde informatie onder voorwaarden vrij te geven. Te dien einde dient hij het subamendement nr. 8 in (DOC 56 0707/006).

De heer Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen) herinnert eraan dat lopende onderzoekscommissies informatie kunnen doorgeven aan Justitie. De onderzoeksrechter zou in een dergelijk geval getuigenissen van overleden personen – het lid denkt aan getuigen die later zelfdoding hebben gepleegd – kunnen opvragen bij het Parlement. Het betreft dus geenszins een theoretische mogelijkheid, in tegenstelling tot wat sommige leden menen. Hij verheugt zich dan ook over de indiening van amendement nr. 8, ook al blijft hij vrezen dat toekomstige getuigen zich niet meer volledig vrij zouden voelen om te spreken. Niettemin overtuigen dit amendement en de bespreking hem dat het ter bespreking voorliggende wetsvoorstel zijn steun kan krijgen.

risque que la personne concernée soit lésée semble donc minime. Si des problèmes se posent, une nouvelle initiative législative pourrait s'imposer.

M. Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen) fait observer qu'en l'absence de base légale, le juge d'instruction ne sera pas nécessairement tenu d'accepter les conditions fixées par la nouvelle commission d'enquête, ou qu'il pourra éventuellement les ignorer. Il semble préférable de prévenir dès maintenant les problèmes prévisibles.

La proposition de loi à l'examen ne prévoit actuellement que deux solutions: la divulgation ou la non-divulgation. Ne serait-il pas préférable de prévoir une troisième solution, à savoir la divulgation aux conditions fixées par la commission?

M. Paul Van Tigchelt (Open Vld) souligne que la prescription et le délai raisonnable réduisent la probabilité de l'apparition de nombreux problèmes. L'unité d'intention ne figure d'ailleurs plus dans le nouveau Code pénal. Si ce nouveau Code avait été en vigueur à l'époque des "tueurs du Brabant", leurs crimes seraient prescrits depuis longtemps. Les recherches actives concernant d'anciennes infractions semblent donc peu probables. Néanmoins, le membre ne s'oppose pas à la proposition de M. Van Hecke.

M. Peter De Roover, président de la Chambre, se déclare disposé à donner à la nouvelle commission d'enquête le pouvoir de communiquer les informations demandées par un juge, à certaines conditions. À cette fin, il dépose le sous-amendement n° 8 (DOC 56 0707/006).

M. Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen) rappelle que les commissions d'enquête en cours peuvent transmettre des informations à la Justice. Dans ce cas, le juge d'instruction pourrait demander au Parlement de lui transmettre les témoignages de personnes décédées – le membre pense aux témoins qui se sont suicidés après avoir témoigné. Il ne s'agit donc en aucun cas d'une possibilité théorique, contrairement à ce que pensent certains membres. L'intervenant salue donc la présentation de l'amendement n° 8, même s'il continue de craindre que les futurs témoins ne se sentent plus tout à fait libres de s'exprimer. Cet amendement et sa discussion l'ont cependant convaincu d'apporter son soutien à la proposition de loi à l'examen.

IV. — ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN STEMMINGEN

A. Wetsontwerp tot uitlegging van de artikelen 1, 3, 8, 10 en 13 van de wet van 3 mei 1880 op het parlementair onderzoek, DOC 56 0953/001

Artikel 1

Dit artikel bevat de grondwettelijke bevoegdheidsgrondslag.

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt.

Artikel 1 wordt eenparig aangenomen.

Art. 2

Dit artikel beoogt om de wet van 3 mei 1880 op het parlementair onderzoek zo uit te leggen dat stukken van een onderzoekscommissie die onderworpen zijn aan de geheimhoudingsplicht, niet in beslag kunnen worden genomen door een rechter, behoudens opheffing van de geheimhoudingsplicht.

De heer Julien Ribaud (PVDA-PTB) dient amendement nr. 1 (DOC 56 0953/002) in tot toevoeging van een tweede lid en verwijst naar de algemene bespreking.

Amendement nr. 1 wordt verworpen met 13 stemmen tegen 1.

Artikel 2 wordt aangenomen met 13 stemmen en 1 onthouding.

B. Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 3 mei 1880 op het parlementair onderzoek, teneinde een wettelijk mechanisme in te voeren voor de declassificatie van geheime gegevens, DOC 56 0707/001

Artikel 1

Dit artikel bevat de grondwettelijke bevoegdheidsgrondslag.

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt.

Artikel 1 wordt eenparig aangenomen.

Art. 2

Dit artikel strekt ertoe artikel 3 van de wet van 3 mei 1880 op het parlementair onderzoek aan te vullen

IV. — DISCUSSION DES ARTICLES ET VOTES

A. Projet de loi interprétative des articles 1er, 3, 8, 10 et 13 de la loi du 3 mai 1880 sur les enquêtes parlementaires, DOC 56 0953/001

Article 1er

Cet article fixe le fondement constitutionnel de la compétence.

Cet article ne donne lieu à aucune observation.

L'article 1er est adopté à l'unanimité.

Art. 2

Cet article vise à interpréter la loi du 3 mai 1880 sur les enquêtes parlementaires pour qu'aucune pièce d'une commission d'enquête parlementaire soumise à l'obligation de secret ne puisse être saisie par un juge, sauf en cas de levée de cette obligation.

M. Julien Ribaud (PVDA-PTB) présente l'amendement n° 1 (DOC 56 0953/002) tendant à compléter cet article par un alinéa 2 et renvoie à la discussion générale.

L'amendement n° 1 est rejeté par 13 voix contre une.

L'article 2 est adopté par 13 voix et une abstention.

B. Proposition de loi modifiant la loi du 3 mai 1880 sur les enquêtes parlementaires, en vue d'instaurer un mécanisme légal de déclassification de données secrètes, DOC 56 0707/001

Article 1er

Cet article fixe le fondement constitutionnel de la compétence.

Cet article ne donne lieu à aucune observation.

L'article 1er est adopté à l'unanimité.

Art. 2

Cet article vise à compléter l'article 3 de la loi du 3 mai 1880 sur les enquêtes parlementaires par deux

met twee leden met betrekking tot het verval van de geheimhouding van vertrouwelijke stukken van een onderzoekscommissie.

De heer Peter De Roover (N-VA) dient amendement nr. 1 (DOC 56 0707/003) in tot vervanging van het artikel en dient vervolgens, als subamendement op amendement nr. 1, amendement nr. 8 (DOC 56 0707/006) in tot invoeging van de woorden “en onder welke bindende voorwaarden deze opheffing zou gebeuren” in het voorgestelde zevende lid van artikel 3 van de wet van 3 mei 1880. De indiener geeft lezing van de schriftelijke toelichting en verwijst naar de algemene bespreking.

De heer Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen) verheugt zich over de indiening van amendement nr. 8.

Amendement nr. 8 en het aldus gesubamendeerde amendement nr. 1 tot vervanging van artikel 2 worden achtereenvolgens eenparig aangenomen.

Art. 2/1

De heer Peter De Roover (N-VA) dient amendement nr. 2 (DOC 56 0707/003) in tot invoeging van een artikel 2/1 en overloopt de schriftelijke toelichting.

Amendement nr. 2 tot invoeging van een artikel 2/1 wordt eenparig aangenomen.

Art. 2/2

De heer Peter De Roover (N-VA) dient amendement nr. 5 (DOC 56 0707/004) in tot invoeging van een artikel 2/2 en overloopt de schriftelijke toelichting.

Amendement nr. 5 tot invoeging van een artikel 2/2 wordt eenparig aangenomen.

Art. 3

Dit artikel regelt het temporeel toepassingsgebied van artikel 2.

De heer Peter De Roover (N-VA) dient amendement nr. 3 (DOC 56 0707/003) in tot vervanging van de woorden “Artikel 2 is van toepassing” door de woorden “De artikelen 2 en 2/1 zijn van toepassing” en dient vervolgens amendement nr. 6 (DOC 56 0707/004) in tot vervanging van de woorden “Artikel 2 is van toepassing” door de woorden “De artikelen 2, 2/1 en 2/2 zijn van toepassing”.

alinéas concernant l’expiration du secret des pièces d’une commission d’enquête.

M. Peter De Roover (N-VA) présente l’amendement n° 1 (DOC 56 0707/003) tendant à remplacer l’article 2 et présente ensuite l’amendement n° 8 (DOC 56 0707/006), sous-amendement à l’amendement n° 1, tendant à compléter l’article 3, alinéa 7, proposé, de la loi du 3 mai 1880 par les mots “ainsi que sur les conditions contraignantes qui régiraient cette levée”. L’auteur donne lecture de sa justification et renvoie à la discussion générale.

M. Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen) salue la présentation de l’amendement n° 8.

L’amendement n° 8 et l’amendement n° 1, ainsi modifié, tendant à remplacer l’article 2 sont successivement adoptés à l’unanimité.

Art. 2/1

M. Peter De Roover (N-VA) présente l’amendement n° 2 (DOC 56 0707/003) tendant à insérer un article 2/1 et donne rapidement lecture de sa justification.

L’amendement n° 2 tendant à insérer un article 2/1 est adopté à l’unanimité.

Art. 2/2

M. Peter De Roover (N-VA) présente l’amendement n° 5 (DOC 56 0707/004) tendant à insérer un article 2/2 et donne rapidement lecture de sa justification.

L’amendement n° 5 tendant à insérer un article 2/2 est adopté à l’unanimité.

Art. 3

Cet article fixe le champ d’application temporel de l’article 2.

M. Peter De Roover (N-VA) présente l’amendement n° 3 (DOC 56 0707/003) tendant à remplacer les mots “L’article 2 s’applique” par les mots “Les articles 2 et 2/1 s’appliquent”. Il présente ensuite l’amendement n° 6 (DOC 56 0707/004) tendant à remplacer les mots “L’article 2 s’applique” par les mots “Les articles 2, 2/1 et 2/2 s’appliquent”. Il indique que ces amendements

Hij licht toe dat deze amendementen tegemoet komen aan de invoeging van nieuwe artikelen. De indiener trekt amendement nr. 3 vervolgens in.

Mevrouw Caroline Désir (PS) dient amendement nr. 7 (DOC 56 0707/006) in tot invoeging van een lid zodat het wetsvoorstel van toepassing wordt gemaakt op bepaalde onderzoekscommissies die reeds afgelopen zijn of nog lopen. Zij verwijst naar de algemene bespreking.

Amendement nr. 7 wordt verworpen met 12 stemmen tegen 1.

Het amendement nr. 3 word ingetrokken.

Amendement nr. 6 wordt eenparig aangenomen.

Het aldus geamendeerde artikel 3 wordt aangenomen met 12 stemmen en 1 onthouding.

Opschrift

De heer Peter De Roover (N-VA) dient amendement nr. 4 (DOC 56 0707/004) in tot vervanging van de woorden “voor de declassificatie van geheime gegevens” door de woorden “voor het vervallen, verlengen en opheffen van de geheimhouding” en geeft lezing van de schriftelijke toelichting.

Amendement nr. 4 en het aldus geamendeerde opschrift worden achtereenvolgens eenparig aangenomen.

Er worden enkele wetgevingstechnische verbeteringen aangebracht.

V. — NAAMSTEMMINGEN

A. Wetsontwerp tot uitlegging van de artikelen 1, 3, 8, 10 en 13 van de wet van 3 mei 1880 op het parlementair onderzoek, DOC 56 0953/001

Het gehele wetsontwerp DOC 56 0953/001 wordt bij naamstemming aangenomen met 13 stemmen en 1 onthouding.

Bijgevolg is het aan de bespreking toegevoegde wetsvoorstel DOC 56 0295/001 zonder voorwerp.

De naamstemming is als volgt:

Hebben voorgestemd:

N-VA: Peter De Roover, Christoph D’Haese, Kristien Van Vaerenbergh;

donnent suite à l’insertion de nouveaux articles. L’auteur retire ensuite l’amendement n° 3.

Mme Caroline Désir (PS) présente l’amendement n° 7 (DOC 56 0707/006) tendant à insérer un alinéa afin que la loi proposée s’applique à certaines commissions d’enquête déjà clôturées ou toujours en cours. Elle renvoie à la discussion générale.

L’amendement n° 7 est rejeté par 12 voix contre une.

L’amendement n° 3 est retiré.

L’amendement n° 6 est adopté à l’unanimité.

L’article 3, ainsi modifié, est adopté par 12 voix et une abstention.

Intitulé

M. Peter De Roover (N-VA) présente l’amendement n° 4 (DOC 56 0707/004) tendant à remplacer les mots “de déclassification de données secrètes” par les mots “d’expiration, de prolongation et de levée du secret” et donne lecture de la justification écrite.

L’amendement n° 4 et l’intitulé ainsi modifié sont successivement adoptés à l’unanimité.

Quelques corrections d’ordre légistique sont apportées.

V. — VOTES NOMINATIFS

A. Projet de loi interprétative des articles 1er, 3, 8, 10 et 13 de la loi du 3 mai 1880 sur les enquêtes parlementaires, DOC 56 0953/001

L’ensemble du projet de loi DOC 56 0953/001 est adopté, par vote nominatif, par 13 voix et une abstention.

Par conséquent, la proposition de loi DOC 56 0295/001 jointe à la discussion devient sans objet.

Résultat du vote nominatif:

Ont voté pour:

N-VA: Peter De Roover, Christoph D’Haese, Kristien Van Vaerenbergh;

VB: Alexander Van Hoecke;

MR: Philippe Goffin, Pierre Jadoul;

PS: Caroline Désir;

Les Engagés: Ismaël Nuino, Aurore Tourneur;

Vooruit: Alain Yzermans;

cd&v: Steven Matheï;

Ecolo-Groen: Stefaan Van Hecke;

Open Vld: Paul Van Tigchelt.

Hebben tegengestemd: nihil

Heeft zich onthouden:

PVDA-PTB: Julien Ribaud.

Artikelen die een uitvoeringsmaatregel vereisen (artikel 78.2, vierde lid, van het Reglement): *nihil*.

B. Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 3 mei 1880 op het parlementair onderzoek, teneinde een wettelijk mechanisme in te voeren voor de declassificatie van geheime gegevens, DOC 56 0707/001

Het gehele aldus geamendeerde en wetgevingstechnisch verbeterde wetsvoorstel DOC 56 0707/001 wordt bij naamstemming eenparig aangenomen.

De naamstemming is als volgt:

Hebben voorgestemd:

N-VA: Peter De Roover, Christoph D'Haese, Kristien Van Vaerenbergh;

VB: Alexander Van Hoecke;

MR: Philippe Goffin, Pierre Jadoul;

PS: Caroline Désir;

Les Engagés: Ismaël Nuino, Aurore Tourneur;

Vooruit: Alain Yzermans;

cd&v: Steven Matheï;

Ecolo-Groen: Stefaan Van Hecke;

VB: Alexander Van Hoecke;

MR: Philippe Goffin, Pierre Jadoul;

PS: Caroline Désir;

Les Engagés: Ismaël Nuino, Aurore Tourneur;

Vooruit: Alain Yzermans;

cd&v: Steven Matheï;

Ecolo-Groen: Stefaan Van Hecke;

Open Vld: Paul Van Tigchelt.

Ont voté contre: nihil

S'est abstenu:

PVDA-PTB: Julien Ribaud.

Articles nécessitant une mesure d'exécution (article 78.2, alinéa 4, du Règlement): *nihil*.

B. Proposition de loi modifiant la loi du 3 mai 1880 sur les enquêtes parlementaires, en vue d'instaurer un mécanisme légal de déclassification de données secrètes, DOC 56 0707/001

L'ensemble de la proposition de loi DOC 56 0707/001, telle qu'elle a été modifiée et corrigée sur le plan législative, est adopté à l'unanimité par vote nominatif.

Résultat du vote nominatif:

Ont voté pour:

N-VA: Peter De Roover, Christoph D'Haese, Kristien Van Vaerenbergh;

VB: Alexander Van Hoecke;

MR: Philippe Goffin, Pierre Jadoul;

PS: Caroline Désir;

Les Engagés: Ismaël Nuino, Aurore Tourneur;

Vooruit: Alain Yzermans;

cd&v: Steven Matheï;

Ecolo-Groen: Stefaan Van Hecke;

Open Vld: Paul Van Tigchelt.

Hebben tegengestemd: nihil

Hebben zich onthouden: nihil

Artikelen die een uitvoeringsmaatregel vereisen
(artikel 78.2, vierde lid, van het Reglement): *nihil*.

De rapporteur,

Pierre Jadoul

De voorzitter,

Ismaël Nuino

Open Vld: Paul Van Tigchelt.

Ont voté contre: nihil

Se sont abstenus: nihil

Articles nécessitant une mesure d'exécution
(article 78.2, alinéa 4, du Règlement): *nihil*.

Le rapporteur,

Pierre Jadoul

Le président,

Ismaël Nuino